

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**
Wersja arkusza: **X**

Z.04-X-17.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2017
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

- Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
- Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
- Arkusze egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
- Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
- Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
- Czytaj uważnie wszystkie zadania.
- Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
- Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

- Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
- Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

- Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

- Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Jedną z charakterystycznych cech psychicznego starzenia się organizmu człowieka jest

- A. postawa zwrócona ku przyszłości.
- B. postawa zwrócona ku przeszłości.
- C. wrogość w stosunku do młodych.
- D. pogodzenie się ze starością.

Zadanie 2.

Które ze zmian w układzie oddechowym towarzyszą procesowi starzenia się człowieka?

- A. Zmniejszenie siły mięśni oddechowych.
- B. Zwiększenie sprężystości tkanki płucnej.
- C. Zmniejszenie sztywności klatki piersiowej.
- D. Zwiększenie przestrzeni międzyżebrowych.

Zadanie 3.

U pacjentki po udarze mózgu rozpoznano afazję czuciową, w wyniku której występuje

- A. zaburzenie równowagi.
- B. utrudnione poruszanie się.
- C. problem ze zrozumieniem mowy.
- D. czucie opaczne w niedowładnych kończynach.

Zadanie 4.

Wykorzystując skalę Barthel można określić u podopiecznego stopień

- A. zagrożenia udarem mózgu.
- B. zagrożenia odleżynami.
- C. niepełnosprawności.
- D. samodzielności.

Zadanie 5.

Podopieczny z rozpoznaną chorobą wieńcową powinien przede wszystkim

- A. ograniczać spożycie cholesterolu.
- B. ograniczać codzienny wysiłek do minimum.
- C. uczestniczyć codziennie w zajęciach na pływalni.
- D. spożywać produkty ze zmniejszoną zawartością błonnika.

Zadanie 6.

U pacjentki ze skłonnością do występowania grzybicy po zastosowaniu antybiotykoterapii może pojawić się

- A. zaburzenie ostrości wzroku.
- B. zaczerwienienie skóry dłoni i stóp.
- C. przebarwienie na łokciach i kolanach.
- D. świąd w okolicy przedsionka pochwy.

Zadanie 7.

W okresie rzutu stwardnienia rozsianego u pacjenta często występuje

- A. zapalenie wielonerwowe.
- B. uszkodzenie chrząstki stawowej.
- C. osłabienie siły mięśni szkieletowych.
- D. zaburzenie funkcjonowania mięśnia sercowego.

Zadanie 8.

Opiekun medyczny jako członek zespołu terapeutyczno-opiekuńczego został wyznaczony do pomocy nowo przyjętemu podopiecznemu domu pomocy społecznej w procesie adaptacji. Swoją pracę powinien rozpocząć od

- A. umieszczenia podopiecznego w jednoosobowym pokoju.
- B. nawiązania kontaktu z podopiecznym i zdobycia jego zaufania.
- C. przeanalizowania jego dotychczasowej dokumentacji chorobowej.
- D. rozmowy z rodziną podopiecznego o jego problemach i zainteresowaniach.

Zadanie 9.

Jeżeli osoba chora osiągnęła 15 punktów w ocenie samodzielności wg skali Barthel, oznacza to, że

- A. jest samodzielna i zdolna do samoopieki.
- B. wymaga stałego wsparcia, ale jest zdolna do samoopieki.
- C. może funkcjonować samodzielnie przy niewielkiej pomocy innych.
- D. jest niezdolna do samoopieki i wymaga dużego zakresu oczekiwanej pomocy.

Zadanie 10.

W trakcie wykonywania toalety porannej pacjentowi leżącemu unieruchomionemu w łóżku należy, przy braku przeciwwskazań, wykonać nacieranie i oklepanie ścian klatki piersiowej w celu

- A. zmniejszenia reaktywności płuc.
- B. zapobiegania dystrofii mięśniowej.
- C. usunięcia wydzieliny z dróg oddechowych.
- D. przeciwdziałania powstaniu zrostów oskrzeli.

Zadanie 11.

Oklepywania ścian klatki piersiowej **nie należy** wykonywać u pacjentów, u których stwierdzono

- A. zapalenie płuc.
- B. parkinsonizm.
- C. zawał serca.
- D. cukrzycę.

Zadanie 12.

W której z opisanych sytuacji występuje największe prawdopodobieństwo szerzenia się zakażenia szpitalnego?

- A. Dezynfekowanie narzędzi poprzez zamoczenie ich w roztworze dezynfekcyjnym.
- B. Pominięcie właściwej higieny rąk przed i po wykonaniu czynności u pacjenta.
- C. Użycie wielorazowej myjki do zabiegów higienicznych u jednego pacjenta.
- D. Brak opłukania narzędzi czystą wodą po ich dezynfekcji.

Zadanie 13.

Osoba chodząca, z zaburzeniami równowagi powinna skorzystać

- A. z kuli.
- B. z laski.
- C. z balkonika.
- D. z wózka inwalidzkiego.

Zadanie 14.

Przystępując do wykonania toalety jamy ustnej u przytomnego pacjenta z protezą zębową należy pamiętać

- A. o wyjęciu protezy zębowej z jego jamy ustnej.
- B. aby nie stosować Aphtinu do pędzlowania jamy ustnej.
- C. aby nie płukać jamy ustnej po jej uprzednim pędzlowaniu.
- D. o zastosowaniu szczękorozwieracza podczas wykonywania zabiegu.

Zadanie 15.

W jakich warunkach pacjent powinien otrzymać informacje o swoim stanie zdrowia?

- A. Na osobności.
- B. W obecności rodziny.
- C. Na korytarzu szpitalnym.
- D. W obecności innych pacjentów.

Zadanie 16.

Zgodnie z algorytmem mycia osoby chorej leżącej w łóżku, opiekun powinien wykonać podmycie pacjentki

- A. tuż po umyciu brzucha pacjentki.
- B. po ułożeniu pacjentki na boku.
- C. tuż po umyciu pleców pacjentki.
- D. przed zmianą wody w misce.

Zadanie 17.

Jednym z elementów opieki nad pacjentem z zespołem zaniedbywania połowiczego jest

- A. zachęcanie pacjenta do kontrolowania przestrzeni po stronie objętej niedowładem.
- B. ustawianie się w trakcie wypowiedzi po stronie bez niedowładu.
- C. głośniejsze mówienie do pacjenta lub stosowanie piktogramów.
- D. położenie nacisku na kinezyterapię mocniejszej strony ciała.

Zadanie 18.

W wyniku zastosowania czepca przeciwwszawicznego u pacjenta może zaistnieć niebezpieczeństwo

- A. uszkodzenia włosów.
- B. zmiany koloru włosów.
- C. podrażnienia skóry głowy.
- D. przetłuszczenia skóry głowy.

Zadanie 19.

Którym osobom zaleca się stosowanie majtek chłonnych?

- A. Osobom, u których stwierdzono kropelkowe nietrzymanie moczu.
- B. Osobom, u których nietrzymanie moczu występuje na skutek śmiechu.
- C. Osobom samodzielnym, u których ustalono nietrzymanie moczu średniego stopnia.
- D. Osobom leżącym, u których stwierdzono nietrzymanie moczu niewielkiego stopnia.

Zadanie 20.

Osoby z nadciśnieniem tętniczym powinny ograniczać spożycie

- A. ryb.
- B. soli.
- C. warzyw.
- D. owoców.

Zadanie 21.

Odczyn mydła stosowanego do mycia skóry wokół stomii powinien wynosić

- A. pH 4,5
- B. pH 5,5
- C. pH 6,5
- D. pH 7,5

Zadanie 22.

Istotą działania baniek bezogniowych zaordynowanych pacjentowi jest

- A. wzrost ciepłoty całego ciała pacjenta prowadzący do szybszego zwalczania infekcji.
- B. wywołanie zaczerwienienia skóry pacjenta poprawiającego jej ukrwienie i odżywienie.
- C. rozszerzenie dróg oddechowych pacjenta prowadzące do lepszej ewakuacji wydzieliny.
- D. wynaczynienie krwi z powierzchownych naczyń włosowatych, powodujące zwiększenie produkcji ciał odpornościowych.

Zadanie 23.

Pielęgniarka po przygotowaniu leków doustnych zleconych przez lekarza dla pacjenta ze stwierdzoną schizofrenią, poprosiła opiekuna medycznego o pomoc pacjentowi w ich przyjęciu. W takim wypadku opiekun powinien w szczególności

- A. przygotować sok do popicia leków.
- B. upewnić się, że pacjent połknął leki.
- C. zabezpieczyć apteczkę z pozostałymi lekami.
- D. zapytać o samopoczucie pacjenta przed podaniem leków.

Zadanie 24.

Podczas zmiany pozycji ciała chorego leżącego na wznak, na pozycję leżącą na boku należy pamiętać, aby głowę chorego odwracać na bok równocześnie z jego tułowiem w celu

- A. profilaktyki urazów kręgosłupa szyjnego.
- B. ułatwienia pracy osobie opiekującej się chorym.
- C. uniknięcia zawrotów głowy i nudności u podopiecznego.
- D. zapewnienia pacjentowi komfortu i dobrego samopoczucia.

Zadanie 25.

Starszemu podopiecznemu, u którego występuje ograniczenie możliwości ruchowych, podczas wstawania z łóżka, opiekun powinien udzielić pomocy rozpoczynając działania od

- A. obniżenia wezłowia łóżka.
- B. zastosowania podnośnika łóżkowego.
- C. upewnienia się co do możliwości podopiecznego.
- D. upewnienia się czy podopieczny zażył środki przeciwbólowe.

Zadanie 26.

Obywatelowi polskiemu dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych gwarantuje

- A. Monitor Polski.
- B. Rozporządzenie Rady Ministrów.
- C. Dziennik Urzędowy Ministra Zdrowia.
- D. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadanie 27.

Podopieczna w starszym wieku od kilku dni nie ma apetytu, nie zjada nawet ulubionych dań, chociaż nie skarży się na żadne dolegliwości. W tej sytuacji opiekun powinien przede wszystkim

- A. zadbać o podawanie częstszych posiłków, nakłaniając ją do zjedzenia nawet małej porcji.
- B. zadbać o podawanie wyłącznie jednego, obfitego, wysokokalorycznego posiłku.
- C. zaproponować założenie przezskórnej gastrostomii endoskopowej.
- D. zaproponować pacjentce karmienie przez zgłębnik żołądkowy.

Zadanie 28.

U chorego z zaburzeniami świadomości i brakiem reakcji na polecenia słowne opiekun wykonując toaletę jamy ustnej powinien

- A. wykonać jedynie płukanie jamy ustnej.
- B. wykonać jedynie pędzlowanie jamy ustnej.
- C. wykonać pędzlowanie jamy ustnej, a następnie przystąpić do jej płukania.
- D. podać płyn do płukania jamy ustnej, a następnie przystąpić do jej pędzlowania.

Zadanie 29.

Podopieczna mając zlecenie na pieluchomajtki, wystawione przez upoważnionego lekarza zgodnie z przepisami prawa, ma prawo do refundacji

- A. z Narodowego Funduszu Zdrowia.
- B. z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- C. z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- D. z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Zadanie 30.

Opiekun medyczny po zmianie worka stomijnego pacjentowi przebywającemu w szpitalu, zużyty worek powinien wrzucić do pojemnika na odpady wyłożonego workiem koloru

- A. żółtego.
- B. czarnego.
- C. czerwonego.
- D. niebieskiego.

Zadanie 31.

Opiekując się osobą niesamodzielną w jej domu, opiekun powinien

- A. zmienić podopiecznej opatrunek na odleżynie występującej na kości krzyżowej.
- B. sprawdzić glukotestem poziom cukru we krwi podopiecznej.
- C. karmić podopieczną przez zgłębnik założony do żołądka.
- D. zadbać o czystą bieliznę pościelową podopiecznej.

Zadanie 32.

Aktywizacja 73-letniego podopiecznego z cechami demencji, poruszającego się przy pomocy balkonika, powinna polegać przede wszystkim na

- A. stosowaniu częstych ćwiczeń biernych kończyn dolnych.
- B. samodzielnym wychodzeniu podopiecznego na spacer na świeżym powietrzu.
- C. mobilizowaniu podopiecznego do samodzielnego wykonywania czynności codziennych.
- D. wspólnym oglądaniu programów telewizyjnych zgodnych z zainteresowaniami podopiecznego.

Zadanie 33.

Podczas wykonywania przez podopiecznych gimnastyki porannej opiekun zauważył, że jeden z nich chorujący na cukrzycę zbladł, jest przytomny, spocony na twarzy, ma chłodne, mokre i drżące dłonie, bełkotliwą mowę. W takim przypadku opiekun powinien

- A. posadzić podopiecznego i podać mu glukozę rozpuszczoną w wodzie lub słodycze.
- B. po krótkim odpoczynku zmniejszyć intensywność wykonywanych ćwiczeń.
- C. położyć lub posadzić podopiecznego i unieść wyżej jego kończyny dolne.
- D. zapewnić dopływ świeżego powietrza i rozpiąć garderobę pod szyją.

Zadanie 34.

Głównym zadaniem opiekuna medycznego w opiece nad 62-letnią kobietą, po udarze niedokrwiennym mózgu z niedowładem połowicznym prawostronnym jest

- A. wystąpienie o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy.
- B. pomoc w wykonywaniu czynności dnia codziennego.
- C. wystąpienie o określenie stopnia niepełnosprawności.
- D. organizowanie podopiecznej życia towarzyskiego.

Zadanie 35.

Podstawowym celem rehabilitacji osób z rozpoznaną chorobą Parkinsona jest podtrzymywanie aktywności ruchowej, co w początkowym okresie choroby polega głównie na

- A. ćwiczeniach wspomaganych powtarzanych co drugi dzień.
- B. częstych spacerach z kontrolowaniem chodu i postawy ciała.
- C. ćwiczeniach wzmacniających z obciążeniem co najmniej 2 kg.
- D. wykonywaniu gimnastyki w pozycji leżącej kilka razy dziennie.

Zadanie 36.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 30 lipca 2010 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi, jednorazową maszynkę po goleniu zarostu na twarzy pacjenta opiekun powinien włożyć do

- A. pojemnika sztywnego koloru czerwonego.
- B. pojemnika sztywnego koloru żółtego.
- C. worka koloru czerwonego.
- D. worka koloru żółtego.

Zadanie 37.

Podopieczny przez wiele lat palący papierosy, zawsze aktywny w pracy zawodowej i w środowisku lokalnym, obecnie ma nasilone objawy rozedmy płuc szczególnie w czasie dłuższego chodzenia, a nawet wykonywania niektórych czynności dnia codziennego. Jego stan fizyczny spowodował pogorszenie nastroju i niechęć do aktywności. W tej sytuacji opiekun powinien mu zaproponować ćwiczenia

- A. bierne kończyn górnych i dolnych oraz czytanie literatury fachowej.
- B. czynno-bierne kończyn oraz udział w spotkaniach koła emerytów.
- C. oddechowe oraz poruszanie się przy pomocy wózka lub chodzika.
- D. oddechowe oraz codzienne ćwiczenia izokinetyczne.

Zadanie 38.

W zapobieganiu wystąpienia tzw. stopy cukrzycowej u osoby chorej na cukrzycę należy uwzględnić

- A. stosowanie obuwia z wąskimi noskami.
- B. codzienne stosowanie skarpetek elastycznych.
- C. moczenie stóp w wodzie o temperaturze około 50°C.
- D. codzienne mycie stóp w wodzie o temperaturze nieprzekraczającej 37°C.

Zadanie 39.

W celu uniknięcia zmian skórnych wokół stomii należy pamiętać o tym, aby worki stomijne stosować

- A. wyłącznie na wilgotną i czystą skórę.
- B. na skórę przemytą wodą utlenioną.
- C. wyłącznie na suchą i czystą skórę.
- D. na skórę posmarowaną wazeliną.

Zadanie 40.

Stan świadomości osoby z niepełnosprawnością ocenia się przede wszystkim na podstawie

- A. sposobu chodzenia i siadania.
- B. orientacji w czasie i miejscu.
- C. pamięci odległej.
- D. wyrazu twarzy.